

Nummer 2023 - 34

datum raadsvergadering	: 29 juni 2023
onderwerp	: Aanpak Signalen over Armoede
portefeuillehouder	: D. de Jager
datum raadsvoorstel	: 15 mei 2023

Samenvatting

Op 26 november 2022 heeft de raad van de gemeente Ouder-Amstel een motie aangenomen waarin het college wordt opgedragen om inzichtelijk te maken waar financiële pijnpunten bij inwoners zitten, met een voorstel naar de raad te komen en daarbij aan te geven welke middelen nodig zijn. Met de maatschappelijk partners zijn gesprekken gevoerd en er is een document met voorstellen opgesteld waar inwoners mee geholpen kunnen worden. De financiële consequenties zijn zo goed mogelijk in beeld gebracht. De Adviesraad Sociaal Domein heeft een reactie gegeven. Het college stelt diverse maatregelen voor en vraagt de raad daar financiële middelen voor beschikbaar te stellen.

Wat is de juridische grondslag?

De juridische grondslag is te vinden in de Gemeentewet en de Participatiewet.

Wat is de voorgeschiedenis?

De inflatie is enorm opgelopen en de energieprijzen zijn flink gestegen, waardoor de koopkracht van mensen is uitgehold. De mensen met het laagste inkomen worden daar het eerst en het hardst door geraakt, maar het treft ook anderen. De gevolgen daarvan en de effecten op het aantal mensen dat in schulden en armoede verkeert zijn nog niet te overzien.

Op 17 januari 2023 zijn de maatschappelijke partners bij elkaar geweest en zijn de signalen over armoede gedeeld. Uit deze gesprekken zijn pijnpunten verzameld en mogelijke oplossingen genoemd.

Pijnpunten

- Veel huishoudens krijgen hun jaarlijkse energierekening in de loop van het jaar, en niet precies op 1 januari. Het prijsplafond is alleen uitvoerbaar als het wordt gekoppeld aan de jaarlijkse energierekening. Daarom is het maximale verbruik bij het prijsplafond verdeeld in 2 delen: 1 deel vóór de jaarlijkse energierekening en 1 deel erna. Inwoners betalen nu een hoog bedrag en pas later een lager voorschotbedrag of krijgen geld terug;
- Bij de flatbewoners is druk en paniek ontstaan doordat er geen individuele meters zijn. Het prijsplafond sluit niet altijd goed aan bij huishoudens die een blokaansluiting voor gas, warmte of elektriciteit hebben. Het kabinet werkt aan een regeling om ook deze groep te helpen met de hoge energieprijzen en Eigen Haard houdt hier vanaf 1 maart 2023 rekening mee. Door deze tegemoetkoming van het voorschot van de huurders af te trekken wordt het voorschot wel lager, maar moeten ze nog steeds € 200 per maand extra betalen ten opzichte van vorig jaar. Bij de eindafrekening zien bewoners pas het echte verbruik en wat dat voor hen betekent;
- Er is een groeiende groep inwoners die onvoldoende inkomen heeft om rond te kunnen komen. Bestaansonzekerheid als gevolg van onvoldoende inkomen en de schulden die daarbij vaak optreden, heeft grote gevolgen voor zowel de fysieke als psychische gezondheid van mensen. Ook tast bestaansonzekerheid het vermogen aan om de juiste beslissingen te nemen. Bij een gebrek aan afloscapaciteit is schuldhulpverlening niet mogelijk;

- Project vroegsignalering: Eigen Haard en energieleveranciers leveren de signalen over achterstanden in betalen laat aan, waardoor het huisbezoekteam van Vroeg er op af pas laat bij inwoners langs kan gaan;
- Mensen die al ondersteuning nodig hadden zien de problemen alleen maar groter worden;
- Bij opname, langer dan 4 maanden, in een instelling voor langdurige zorg of beschermd wonen moet een hoge eigen bijdrage worden betaald. Bij de berekening van de eigen bijdrage telt een deel van het vermogen (4%) extra mee. Dit vermogen zit in de waarde van de woning en is niet maandelijks te gebruiken als aanvulling op het inkomen. De hoge eigen bijdrage zorgt voor het niet kunnen betalen van andere zaken;
- Meer mensen doen een beroep op de voedselbank.

Oplossingen

1. Zorg voor een vrij inzetbaar budget;
2. Zorg voor een snelle invoering van de Energietoeslag 2023;
3. Verhoog het bereik van het minimabeleid;
4. Verhoog de draagkrachtgrens bijzondere bijstand;
5. Maak het aanvragen van bijzondere bijstand voor energiekosten mogelijk;
6. Maak gebruik van de verruiming van de vermogensnormen bij de gemeentelijke belastingen;
7. Voer het overleg met de Woningcorporatie en de grootste energieleveranciers over de vroegsignalering;
8. Regel extra ruimte voor het financieel café voor het voeren van privacy gevoelige gesprekken;
9. Verstrek extra middelen aan de Voedselbank in Diemen;
10. Verbeter de informatievoorziening.

Waarom dit raadsvoorstel?

Op 26 november 2022 heeft de raad van de gemeente Ouder-Amstel een motie aangenomen waarin het college wordt opgedragen om:

“In gesprek te gaan met de maatschappelijke partners om inzichtelijk te maken waar financiële pijnpunten zitten, met een voorstel naar de raad te komen om de inwoners daarbij te steunen, al dan niet via de maatschappelijke partners en daarbij aan te geven welke middelen daarvoor nodig zijn.”

Wat gaan we doen?

1. Zorg voor een vrij inzetbaar budget

Steeds vaker raken mensen en gezinnen door omstandigheden tussen wal en schip. Vaak buiten hun schuld om. Er zijn geen wettelijke regelingen (meer) waar ze gebruik van kunnen maken of ze komen er niet (meer) voor in aanmerking. Soms duurt het aanvraagproces te lang. Als er niets gebeurt, verergeren de problemen snel. Een beetje financiële hulp kan dit vaak al voorkomen. Waar behoefte aan is, is een maatwerkbudget waar bedragen uit kunnen worden betaald om problemen op te lossen die niet binnen wet en regelgeving vallen.

In Pijnacker-Nootdorp wordt al vijf jaar met een maatwerkbudget gewerkt en zowel de raad als de uitvoering is hier heel tevreden over. Voorbeelden waar het budget voor is ingezet: het voorkomen van huisuitzettingen, het betalen van een nieuw legitimatiebewijs, waardoor het aanvragen van een uitkering mogelijk werd of voorafgaand aan schuldhulpverlening waardoor een schuldhulptraject of WSNP (Wet schuldsanering natuurlijke personen) toch mogelijk is geworden. Voorwaarden aan een verstrekking uit het budget zijn: het moet iets oplossen, het moet erger voorkomen en er moet geen voorliggende voorziening zijn of er is sprake van het ontbreken van een passende voorziening. De aanvragen voor een maatwerkbudget moeten tussen

tenminste drie disciplines binnen het sociaal domein (wmo, jeugd, participatie en schuldhulpverlening) worden besproken om van elkaar te leren maar ook om te voorkomen dat voorliggende voorzieningen over het hoofd worden gezien.

Pijnacker-Nootdorp (ongeveer 56.000 inwoners) is gestart met € 100.000 en inmiddels is het budget teruggebracht tot € 50.000 omdat niet meer nodig was. Voor de komende jaren wordt het budget weer verhoogd in verband met de inflatie en de hoge energielasten. De medewerkers van 'Vroeg er op af' kunnen met dit budget veel problemen al vroegtijdig voorkomen.

De Kleine Kerk in Duivendrecht heeft aangegeven over een Noodfonds te beschikken, waar gebruik van kan worden gemaakt. Met dit fonds kunnen kleine problemen die niet onder wet- en regelgeving vallen worden betaald. Er zijn contacten gelegd tussen De Kleine Kerk en het financieel café, zodat via die weg van het noodfonds gebruik kan worden gemaakt. Over 2 jaar houdt De Kleine kerk op te bestaan.

Een andere mogelijkheid is om aan te sluiten bij een stichting die door een subsidie van de gemeente gefinancierd kan worden en daardoor niet aan alle verantwoordingsregels van de gemeente hoeft te voldoen. Een voorbeeld hiervan is de Stichting Urgente Noden (SUN). Hier zit naast de financiering veel tijd om de organisatie op te richten in (gesprekken, draagvlakonderzoek, voorbereidingsgroep, oprichting, startgesprekken netwerk).

Het heeft de voorkeur om een maatwerk/doorbraak budget binnen het sociaal domein een plek te geven. Door de preventieve inzet voorkomt het dat inwoners later met grotere problemen toch nog bij de gemeente aankloppen en het stimuleert breed en integraal kijken bij de uitvoerders.

Voorgesteld wordt om voor Ouder-Amstel een structureel maatwerkbudget in te stellen van € 15.000 (ongeveer € 1,00 per inwoner) en de uitvoering binnen het sociaal domein te beleggen. Na een akkoord op dit voorstel kan dit verder worden uitgewerkt.

De kosten kunnen voor een bedrag van € 11.000 ten laste worden gebracht van de post preventief jeugdbeleid (€ 5.000) en de post het geven van voorlichting advies en begeleiding (€ 6.000). Voor de overige € 4.000 dient een beroep op de algemene middelen te worden gedaan.

2. Zorg voor een snelle invoering van de Energietoeslag 2023

In 2022 is een eenmalige energietoeslag toegekend aan huishoudens met een laag inkomen in de vorm van categoriale bijzondere bijstand. In de tweede helft van 2022 is aanvullend op deze regeling € 500,00 uitgekeerd aan gezinnen met een inkomen tot maximaal 120% van het sociaal minimum en is de aanvraagtermijn verlengd tot 1 januari 2023.

De energietoeslag voor 2023 mag pas uitgekeerd worden als de aanpassing van de Participatiewet door de Tweede Kamer is. Dit zal naar verwachting in juni gebeuren. De energietoeslag is bedoeld voor minima die een inkomen hebben van maximaal 120 procent van het bijstandsniveau. De energietoeslag 2023 kan tot en met 31 december 2023 worden uitgekeerd.

Ouder-Amstel maakt gebruik van de mogelijkheid om 500 euro toe te voegen aan de energietoeslag 2022. Budgettair is dit uitkeringsbedrag automatisch toegevoegd via de decembercirculaire 2022. De uitkering van deze extra 500 euro wordt uitgevoerd op basis van de Wet en beleidsregels energietoeslag 2022 en wordt uitgekeerd in maart 2023. De energietoeslag 2023 van 800 euro kan pas worden uitgekeerd op het moment dat de Wet energietoeslag 2023 in werking is getreden.

3. Verhoog het bereik van het minimabeleid

We hebben nu, door de eenmalige energietoeslag, iedereen met een inkomen tot 120% in beeld. Voorheen hadden we ongeveer 200 huishoudens in beeld (in ieder geval vrijwel iedereen tot 100%). Nu hebben we bijna 500 huishoudens in beeld (tot 120%). We weten van deze 300 extra huishoudens niet het vermogen en mogelijk komen deze huishoudens voor een aantal regelingen toch niet in aanmerking.

De schatting is dat als we deze 300 extra huishoudens aanschrijven, we het bereik van de minimamiddelen kunnen verdubbelen; van 35% naar 70%. Dit betekent echter ook dat we de minimamiddelen moeten verhogen. Naar schatting is hiervoor structureel jaarlijks € 100.000 extra nodig.

4. Verhoog de draagkrachtgrens bijzondere bijstand

Indien iemand kosten heeft die bijzonder en noodzakelijk zijn, maar die niet kunnen worden betaald uit vermogen of inkomen, kan bijzondere bijstand worden verstrekt vanuit de Participatiewet. De beoordeling van een aanvraag bijzondere bijstand is hiermee individueel maatwerk. Omdat er bij de bijzondere bijstand geen sprake is van een inkomensgrens, wordt er een draagkrachtberekening toegepast. Gemeenten mogen zelf hun draagkrachtgrens vaststellen. In Ouder-Amstel is de draagkrachtgrens 100% van het sociaal minimum. In Uithoorn bijvoorbeeld is de draagkrachtgrens 125% van het sociaal minimum en in Diemen is dit 130%. Wat dit betekent voor iemand die bijzondere bijstand aanvraagt, laat zich het beste zien in onderstaand voorbeeld.

Ouder-Amstel:

Mevr. Jansen vraagt bijzondere bijstand aan voor een koelkast van € 300,-. Zij is alleenstaande. Haar besteedbaar inkomen na draagkrachtberekening is € 1500,- per maand. De draagkrachtgrens is € 1195,66. Dit betekent dat haar draagkracht € 304,34 per maand is. Zij krijgt geen bijzondere bijstand.

Diemen:

Dhr. de Jong vraagt bijzondere bijstand aan voor een koelkast van € 300,-. Hij is alleenstaande. Zijn besteedbaar inkomen na draagkrachtberekening is € 1500,- per maand. De draagkrachtgrens is € 1554,36. Dit betekent dat zijn draagkracht nihil is. Hij krijgt de koelkast volledig vergoed krijgt vanuit de bijzondere bijstand.

Om het bijzondere bijstandsbeleid beter aan te laten sluiten bij ons minimabeleid zou de draagkrachtgrens kunnen worden verhoogd. Voorgesteld wordt om met de raad in gesprek te gaan over de mogelijkheden om de draagkrachtgrens naar 110%, 120% of 130% van het sociaal minimum op te hogen.

Het te verwachten financiële effect is te zien in onderstaande tabel. Extra uitvoeringskosten zijn hierin niet meegenomen.

draagkrachtgrens	Geschat aantal extra aanvragen per jaar	Geschatte extra uitgaven per jaar
110%	14	25.000
120%	50	90.000
130%	110	198.000

Indien wordt besloten de draagkrachtgrens te verhogen, zal dit ook financiële gevolgen hebben voor het voorstel om bijzondere bijstand voor energiekosten toe te kennen.

5. Maak het aanvragen van bijzondere bijstand voor energiekosten mogelijk

Het is in 2023 mogelijk om bijzondere bijstand toe te kennen voor energiekosten. Dit zal gebeuren op de manier waarop alle andere aanvragen bijzondere bijstand worden beoordeeld, namelijk door maatwerk. Maatwerk betekent dat er bij de aanvraag een

onderzoek plaatsvindt naar noodzaak en eventuele voorliggende voorzieningen en dat er een draagkrachtberekening plaatsvindt.

Het is lastig in te schatten hoeveel huishoudens voor deze bijzondere bijstand in aanmerking zouden komen. Op basis van het percentage huishoudens dat gebruik maakt van het Tijdelijk Noodfonds Energie¹ komen we op een schatting van 15 huishoudens. Dit zou een extra incidentele uitgave kunnen betekenen van naar schatting € 30.000.

In de uitwerking van de Decemercirculaire is aangegeven dat de gemeente in 2022 € 16.000 aan incidentele middelen ontvangt om zowel via vroegsignalering als via de bijzondere bijstand gerichte hulp aan te bieden. Deze middelen kunnen voor deze post worden ingezet. Voor de overige € 14.000 dient een beroep op de algemene middelen te worden gedaan.

6. Maak gebruik van de verruiming van de vermogensnormen bij de gemeentelijke belastingen

Het aantal ONTVANGEN kwijtscheldingen is de afgelopen jaren redelijk stabiel en schommelt in totaal tussen de 250 en 290. Het aantal TOEGEWENZEN kwijtscheldingen ligt in deze periode tussen de 215 en 246. Deze groep is groter dan alleen de bijstandsgerechtigden, ook pensioengerechtigden vallen hieronder. Ouder-Amstel kent kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing en de hondenbelasting. Gezien het beperkte bedrag (€ 750 p/j) dat aan hondenbelasting wordt kwijtgescholden is daar nu bij de raming geen rekening mee gehouden.

Met de verruiming van de kwijtscheldingsnormen worden circa 30 meer kwijtscheldingen verwacht. Financieel is dat voor 2023:

- Vastrecht circa $30 \times 280 = 8.400$
- Variabel circa $30 \times 0,53 \times 52 = 827$

Totaal circa € 9.000

Bijkomend voordeel van de verhoging van de kwijtscheldingsnormen is dat hiermee ook direct kwijtschelding kan worden verkregen voor de zogenaamde waterschapsbelasting. Waternet en de meeste andere waterschappen hebben namelijk eveneens de verruimde kwijtscheldingsnormen vastgesteld. Door de verruiming hoeven juist deze financieel kwetsbare inwoners niet nogmaals een kwijtscheldingsaanvraag te doen bij het waterschap, dit scheelt administratie.

Voorgesteld wordt om Gemeentelijke Belastingen Amstelland (GBA) te vragen om de kwijtscheldingsverordening met de verruimde normen aan te passen en een raadsvoorstel hierover voor te bereiden.

7. Voer het overleg met de Woningcorporatie en de grootste energieleveranciers over de vroegsignalering

De gemeente Ouder-Amstel doet er veel aan om te voorkomen dat inwoners worden afgesloten van gas of licht, of uit hun huis worden gezet omdat ze de huur niet meer kunnen betalen. De aanpak 'Vroeg Er Op Af' helpt daarbij goed. Zo krijgen we mensen met betalingsachterstanden snel in beeld en kunnen we direct een passend hulpaanbod doen. Om de stijgende meldingen van energieachterstanden en toenemende drukte rondom armoedevraagstukken te kunnen oppakken, heeft de gemeente extra geïnvesteerd in het onderdeel Vroeg Eropaf.

De bewoners van de flats van Eigen Haard in het Zonnehofgebied hebben nauwelijks baat bij het prijsplafond voor energie. De overheid komt in april 2023 met een

---

¹ [Tijdelijk Noodfonds Energie](#) betaalt een deel van de energierekening dat hoger is dan 10 tot 13 procent van het gezamenlijk inkomen (max 200% sociaal minimum). Voorwaarde is dat huishoudens zelf een energiecontract hebben.

tegemoetkoming voor huishoudens met een blokaansluiting en sluit zo goed mogelijk aan bij de vergoeding van het prijsplafond. De overheid maakt daarvoor gebruik van de prijsgegevens die de energieleveranciers aanleveren voor het prijsplafond. Eigen Haard heeft aangekondigd de voorschotbedragen per 1 maart 2023 te verlagen. Na aftrek van deze verlaging moeten inwoners gemiddeld toch nog € 200,00 per maand meer betalen dan vorig jaar. Gesprekken met energieleveranciers zullen op een ander niveau moeten worden gevoerd, daar heeft de gemeente weinig invloed op. Op 22 maart heeft een bestuurlijk gesprek met Eigen Haard plaatsgevonden.

Naast de reguliere signalen komen er bij de vroegsignalering ook hoge bedragen (€ 3.000/€4.000) voor die Eigen Haard aanmeldt bij Vroeg er op af. Deze meldingen worden gedaan, omdat deurwaarders dit als verplichting opleggen voordat ze tot incasso overgaan. Doordat signalen Vroeg er op af niet zichtbaar blijven in het systeem, moet Eigen Haard een nieuwe melding doen om aan te kunnen tonen dat zij aan deze verplichting hebben voldaan. Het gaat vaak om dossiers waarvan toezeggingen door inwoners worden gedaan dat er zal worden betaald, dat er dan een keer wordt betaald en vervolgens weer niet. Dan zijn er wel meldingen Vroeg er op af gedaan, maar door de betaling weer opgelost en vervolgens weer niet betaald of maar gedeeltelijk betaald enz. Dit is besproken en zal blijven voorkomen. De medewerkers Vroeg er op af kunnen telefonisch contact opnemen met Eigen Haard als ze dit soort signalen tegen komen. Eigen Haard heeft het aanbod gedaan om in het Dorpshuis te komen zitten als het financieel café daar ook is. Dit is eerder geprobeerd en wordt door Humanitas afgeraden. Er komen te weinig mensen voor een gesprek over huurachterstanden. Er is afgesproken dat de medewerker van Eigen Haard tijdens het financieel café telefonisch bereikbaar is voor Humanitas.

Het overleg met Eigen Haard op 22 maart 2023 heeft de onderstaande resultaten opgeleverd:

- Er komt een app om huurders die blokverwarming hebben individueel inzicht te geven in hun verbruik. Ze zijn hier dus nog mee bezig, wanneer deze app er is, is nog onduidelijk;
- Eigen Haard bekijkt per huurder wat hij/zij verbruikt heeft, en berekent dit door. Niet iedereen zal dus uiteindelijk dezelfde verhoging krijgen;
- Als huurders moeite hebben om de huur te betalen ivm de verhoogde energiekosten, worden zij opgeroepen om contact op te nemen met Eigen Haard. Er zijn aparte maatwerkregelingen beschikbaar;
- Eigen Haard zal zo snel mogelijk huurachterstanden aan de gemeente (vroegsignalering) doorgeven.

8. Regel extra ruimte voor het financieel café voor het voeren van privacy gevoelige gesprekken

Humanitas en Participe organiseren elke donderdag tussen 14:00 en 16:00 uur een financieel café in het Dorpshuis in Duivendrecht. Omdat de gesprekken privacygevoelig zijn en meer inwoners met verschillende problemen zich melden zou een extra ruimte waar vertrouwelijke gesprekken kunnen worden gevoerd een uitkomst bieden. Het huren van een extra ruimte voor twee uur per week voor jaar kost € 1829,36.

Voorgesteld wordt om ruimte 2 of 3 in het Dorpshuis om niet aan Humanitas ter beschikking te stellen, zo lang er geen huurder voor deze ruimten is gevonden.

9. Verstrek incidenteel extra middelen aan de Voedselbank

De voorwaarden voor het verkrijgen van een voedselpakket bij de Voedselbank zijn verruimd. Dit is een landelijke maatregel vanwege de hoge inflatie. Lage en lage middeninkomens dreigen door de hoge inflatie niet meer rond te kunnen komen.

Voorgesteld wordt om de Voedselbank in Diemen eenmalig extra te ondersteunen en € 3.000,00 te verstrekken.

De kosten kunnen ten lasten van de middelen 'Extra prijsbijstelling over 2022' worden gebracht die in de voorjaarsnota 2023 bekend worden gemaakt en met de meicirculaire 2023 worden uitbetaald.

10. Verbeter de informatievoorziening

In de bijeenkomst zijn een aantal voorstellen gedaan om de informatievoorzieningen te verbeteren. Het maken van flyers of een huis aan huis brief wordt afgeraden. Vanuit de afdeling communicatie is aangegeven dat het maken van flyers ouderwets is en ook scholen en huisartsen geen losse flyers in hun locatie willen hebben liggen. Daar komt bij dat er verschillende doelgroepen zijn en de informatie snel verouderd is.

Het idee om informatie op het scherm in de wachtkamers bij de huisartsen op te nemen is zinvol en kan makkelijk worden uitgevoerd. Het opnemen van informatie in de nieuwsbrieven aan ouders van de scholen is al gerealiseerd.

De informatie waar iemand terecht kan, kan op de website van de gemeente worden opgenomen. Er kan in het weekblad voor Ouder-Amstel op de Gemeentepagina wekelijks naar worden verwezen en er kunnen informatieve stukjes over armoede in de krant worden geplaatst die verschillende doelgroepen bereiken. De boodschap "Praat erover, wees op tijd, waar kan ik aankloppen, er is een financieel café". Alle professionals zullen nogmaals worden geïnformeerd over het financieel café en het Zorgadviespunt waar inwoners terecht kunnen.

Voorgesteld wordt om:

- a) informatie in de nieuwsbrieven aan ouders op te nemen en op de schermen in de wachtkamers bij de huisartsen te plaatsen;
- b) twee keer per jaar een Themapagina Geldzorgen? Er is hulp! als middenpagina in het Weekblad voor Ouder-Amstel op te nemen;
- c) wekelijkst een artikel uit de themapagina op de Gemeentepagina in het weekblad te plaatsen en;
- d) de pagina Hulp bij geldzorgen op de website van de gemeente via social media vaker onder de aandacht brengen;
- e) professionals te wijzen op het financieel café en het Zorgadviespunt.

De kosten voor het twee keer per jaar plaatsen van de Themapagina in het midden van het Weekblad voor Ouder-Amstel bedragen € 2.000.

Wat is het maatschappelijke effect?

Meer inwoners ontvangen informatie over de mogelijkheden om hulp te vragen /ontvangen bij hun financiële problemen. Voor een grotere groep inwoners met lage inkomens komen middelen beschikbaar of wordt kwijtschelding van belastingen mogelijk. Hierdoor worden betalingsproblemen zoveel mogelijk voorkomen of beheersbaar en kunnen inwoners met een laag inkomen ook meedoen aan maatschappelijke activiteiten.

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

Uit de lijst met voorstellen kan worden gekozen voor enkele maatregelen of voor alle maatregelen. Hierbij kan het budget dat de raad voor ogen heeft de keuze bepalen of het maatschappelijk belang dat de raad wil nastreven. Er zijn twee maatregelen waar inwoners het meeste profijt van zullen hebben.

Bij het verhogen van het bereik van het minimabeleid gaat het om inwoners die mogelijk al recht hebben op het minimabeleid, maar dit nog niet aanvragen. Onduidelijk is of dit is omdat zij niet weten dat zij hier voor in aanmerking komen of omdat zij door vermogen niet in aanmerking komen. Door in te zetten op het verhogen van het bereik, het aanschrijven van de groep van 300 die door de energietoeslag in beeld zijn gekomen, worden meer mensen met een laag inkomen geholpen. Hierdoor kunnen zij bijvoorbeeld gebruik maken van de Collectief Aanvullende Verzekering, het declaratiefonds en

jeugdfonds sport en cultuur en kunnen zij meer meedoen met maatschappelijke activiteiten.

Het vergroten van het bereik zal leiden tot hogere kosten voor de gemeente. Doordat inwoners beschikken over vermogen kan het zijn dat zij toch niet in aanmerking komen voor het minimabeleid. De verwachting is dat de uitgaven maximaal € 100.000,- bedragen. Door op dit onderdeel in te zetten krijgen we een completer beeld van de daadwerkelijke minima in onze gemeente en kunnen inwoners met een laag inkomen ook deelnemen aan maatschappelijk activiteiten. Dit kan voor minder financiële problemen en minder stress zorgen en een betere gezondheid opleveren.

Bij het verhogen van de draagkrachtgrens kunnen meer mensen met een laag inkomen in aanmerking komen voor bijzondere bijstand. De SER (Sociaal-Economische Raad) adviseert gemeenten om ondersteunende regelingen op basis van inkomensgrenzen met een glijdende schaal in te richten, zodat ook werkenden beter worden ondersteund. De Kinderombudsman beveelt een inkomensgrens tot 120% van het sociaal minimum aan voor de voorzieningen en een glijdende schaal tot ten minste 140%².

De meeste gemeenten in Nederland hanteren 120% als draagkrachtgrens. Hier kan het beste bij worden aangesloten. Er kunnen dan ongeveer 50 inwoners (werkenden) in aanmerking komen voor bijzondere bijstand. De kosten hiervan bedragen € 90.000,-. Nog verder verhogen naar 130% zal nog meer inwoners bereiken, maar ook twee keer zoveel kosten. Op dit moment is er erg weinig financiële ruimte om deze extra inzet te bekostigen. Na de septembercirculaire wordt meer bekend over de financiële middelen vanuit het rijk. Het is beter om de besluitvorming over dit punt uit te stellen tot bekend is welke gevolgen de septembercirculaire voor de gemeente zal hebben.

Voorgesteld wordt:

1. Verhoog het bereik van het minimabeleid en stel vanaf 2024 structureel € 100.000,- beschikbaar;
2. Stel het besluit tot het verhogen van de draagkrachtgrens bij bijzondere bijstand uit tot de gevolgen van de septembercirculaire bekend zijn;
3. Stel middelen beschikbaar voor de jaren 2024 en verder voor:
  - een vrij inzetbaar budget van € 15.000,-;
  - de verruiming van de vermogensnormen bij de gemeentelijke belastingen van € 9.000,-;
  - verbetering van de informatievoorziening van € 2.000,-;
4. Stel middelen in 2023 beschikbaar voor:
  - een snelle invoering van de Energietoeslag 2023, de uitbetaling heeft in maart reeds plaatsgevonden;
  - het aanvragen van bijzondere bijstand voor energiekosten van € 30.000,-;
  - extra middelen aan de Voedselbank in Diemen van € 3.000,-;
  - verbetering van de informatievoorziening van € 2.000,-.
5. Stel een extra ruimte voor het financieel café beschikbaar voor het voeren van privacy gevoelige gesprekken, zolang er geen andere huurder voor deze ruimte is.

---

² [Kabinetsreactie op SER-advies 'Opgroeien zonder armoede' en reactie op rapport Kinderombudsman 'Alle kinderen kansrijk'.pdf](#)

Wat hebben we hiervoor nodig?

Voor oplossingen van de genoemde pijnpunten zijn onderstaande middelen nodig:

Maatregel	Middelen incidenteel	Middelen Structureel	Aantal huishoudens	Dekking
1. Vrij inzetbaar budget	N.v.t	€ 15.000	onbekend	€ 11.000 binnen sociaal domein
2. Snelle invoering Energietoeslag 2023	Reeds gedaan		200	Budgettair /rijksregeling
3. Verhoging bereik Minimabeleid	n.v.t	€ 100.000	300 extra huishoudens	geen
4. Draagkrachtgrens bijzondere bijstand verhogen		Keuze tussen 110% 25.000, 120% 90.000 of 130% 198.000	keuze tussen 14, 50 of 110 huishoudens	geen
5. Bijzondere bijstand voor energiekosten	€ 30.000		15 huishoudens	€ 16.000 decembercirc. 2022
6. Verruiming vermogensnorm kwijtschelding belastingen	N.v.t.	€ 9.000	30 huishoudens	geen
7. Overleg met de Woningcorporatie over de vroegsignalering	Reeds gedaan	N.v.t.	n.v.t.	nvt
8. Extra ruimte beschikbaar stellen voor het financieel café voor privacy gevoelige gesprekken	Geen, zolang er geen andere huurder voor de ruimte is.	N.v.t.	N.v.t.	nvt
9. Extra incidentele middelen voor de Voedselbank	€ 3.000		N.v.t.	Extra prijsbijstelling 2022, meicirculaire 2023
10. Verbetering informatievoorziening	N.v.t.	€ 2.000	N.v.t.	geen
Totaal	€ 33.000	€ 324.000		

De kosten voor punt 3 bedragen maximaal € 100.000,-, deze moeten in de kadernota worden opgenomen. De kosten voor punt 4 hangt van de uitkomst van de septembercirculaire af. De kosten bij de punten 1 en 6 moeten in de kadernota 2024 worden opgenomen en de kosten van de punten 2,5,9 en 10 bedragen € 35.000, waarvan € 16.000 gedekt kan worden uit de middelen uit de decembercirculaire 2022.

In volgorde van effect (structurele kosten tenzij anders vermeld)

Maatregel	Bereik aantal huishoudens	kosten
Verbetering informatievoorziening	onbekend	€ 2.000
Vrij inzetbaar budget	onbekend	€ 4.000
Bijzondere bijstand energiekosten 2023	15	Incidenteel € 14.000
Verruiming kwijtschelding belasting	30	€ 9.000
Verhoging bereik minimabeleid	300	€ 100.000
Draagkrachtgrens bijzondere bijstand naar 110%	14	€ 25.000
Draagkrachtgrens bijzondere bijstand naar 120%	50	€ 90.000
Draagkrachtgrens bijzondere bijstand naar 130%	110	€ 198.000

Overzicht uitgaven 2023- 2026

Maatregel	2023	2024	2025	2026
Snelle invoering Energietoeslag 2023	Reeds gedaan			
Bijzondere bijstand voor energiekosten	€ 30.000			
Overleg met de Woningcorporatie over de vroegsignalering	Reeds gedaan			
Extra ruimte beschikbaar stellen voor het financieel café voor privacy gevoelige gesprekken	Geen kosten			
Extra incidentele middelen voor de Voedselbank	€ 3.000			
Verbetering informatievoorziening	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
Vrij inzetbaar budget		€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Verhoging bereik Minimabeleid		Max € 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Draagkrachtgrens bijzondere bijstand verhogen		110% € 25.000 120% € 90.000 130% € 198.000	110% € 25.000 120% € 90.000 130% € 198.000	110% € 25.000 120% € 90.000 130% € 198.000
Verruiming vermogensnormen kwijtschelding belastingen		€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
	€ 35.000			

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

De maatschappelijke partners die hebben meegedacht zijn betrokken en zullen schriftelijk worden geïnformeerd.

Wat is het vervolg?

Er zal uitvoering worden gegeven aan de gekozen voorstellen.

Hoe monitoren en evalueren we?

Afhankelijk van de gekozen voorstellen zullen in de reguliere verantwoordingen/sturingsinformatie (minimabeleid, kwijtscheldingen, bijzondere bijstand) de aantallen en/of bedragen zichtbaar worden. Daar waar andere bijzonderheden zijn kunnen die in de eerste en tweede Burap van 2024 worden opgenomen.

Burgemeester en wethouders van Ouder-Amstel,
de secretaris, de burgemeester,

R. van Reijswoud

J. Langenacker